

Shri Raghunath Temple MSS. Library,
JAMMU

No.

४४५२

Title

विनायक शानिः

Author

५

Extent

२०

Age

५

Subject

धर्मशास्त्र

विनायक प्रगति:

प्रथम

✓
4455

F. = 20

अभिषेक लविमाने २५

दीनोहोनानि कार्थी
विनायक शान्ति पत्र २०
जैय्य कार्थी

॥ अथ नमो नगवने नमः ॥ देव नृजा । दंडं श्राद्धं
तं ॥ यजमानपुण्यं पण्डितो । पत्नीपालीनां मे
आचार्यस्तु नमः ॥ यजमान उत तस्य
सुरवः । आचमनं । आरण्यामः । अत्राद्यं २ दंडं
वक्रोदोक्तलोके । अथ श्री । इत्यादि । विवाहोक्त
वक्रमं प्रादं नमि नितं स्तुतस्य जातवर्मदिउप
नयनांतकर्म प्रादं नमि नितं अविद्येनवर्मणां सि
धयिजे नमः । गद्वि विद्याय कदांतिकर्मणि प्रादं
नमि नितं आचार्यः । एतत्तपाद्यं । एवमेव नमः ।
॥ ॐ नमः ॥

ह्यजा स्वस्तिन इन्द्रो रु१ पादप्रक्षालनं आः
 सनां गृह्य विनायकशांतिभारं न निमि
 संकये दम्भते ये स्वस्तिवाचक एतत्ते पाद्यं
 एष वो० ह्यजा स्वस्तिन इन्द्रो रु१ पादप्र
 क्षालनं आचमनं॥ यजुर्वेदम्भर्तृर्वी॥ साम
 वेद॥ ब्रह्मवेद॥ ऐरीपरे रुचिर्वैने पादप्रक्ष
 लनं जा एक सन किजे॥ यजमान आस प्रक्षालनं आ
 चमनं सर्वानि सुखः॥ यजमान उत्तराशानि सु
 खः॥ आचमनं॥ प्राणा॥ आच० गणेश स्मरणं

ॐ ह्रीं श्रीं गौरी

आचार्यप्रमुखानां स्वास्तिवाचकसुविगुणपदानां

अथ वित्रः पवित्रो वा । स ह व्याकृतः । वरुश्चादौ
उपादाशरणं पवित्रता-अस्तु । उ-न्तः । उपास्मै
गायता । मधुवाता । मधुः । अत्राद्यमासेप
केतिथौ । सुतस्य विवाहोऽस्य कर्मप्रारंभ
निमित्तं । अविष्टेन कर्मणं सिध्यर्थं वसना
नैग्रः । वरुणश्चाहमदं कुरिष्ये । ज्वल्यज्ञे
आचार्यते गोष्ठे । अष्टाडीने तलीये धिन्वा
कृतदक्षिणेन सार्वकानि देवानां वि
धौ निविश्यामि । नमो नमः । आचार्योत्

© Dharmadharma Trust J&K. Digitized by eGangotri

स्त्रा जीपा
वृद्धयेना

वृत्तोस्मिं युशमां नृस्वस्ति वा चैरुक्ता पका नृवृत्तो वृत्ताः
स्मः।

माधुनवाना ॥ इदमत्रः ॥ नन्दनं गंधसुख्यः ॥
पः यथा दत्तं वनं ॥ आचार्य प्रमुखे न्यः
स्वस्ति वाचवे न्यः ॥ रुचि कृत्यश्चाहं संप्रदा
स्ये ॥ इमानि अर्थि ॥ प्रसू ॥ आयमनी ॥ उक्त
अहं तमी ॥ यथा दास्यमानानि इह क्षिप
तानि तो ज नानि ॥ आचार्य प्रमुखे न्यः
स्वस्ति वाचवे न्यः ॥ रुचि कृत्यश्चाहं तर्पयि
ष्ये ॥ आचार्य इत्येव अहं त आपीये ॥ पुण्याहं

दीर्घमासु असु शान्तिरसु यजमान भस्म
 के दीर्घोऽस्य स्ति न वंतु अस्य वरुण श्राद्ध
 कर्मणः प्रतिष्ठा सिद्धार्थं दिरल्य दक्षिणे आ
 वायं प्रमुखे न्यस्य स्ति वा रुचि क संभ्र
 दास्ये दक्षिणाः पातु स्ति न वंतोऽभूवु
 आशीर्वादः वक्षवेस्त्री ४ आय विष्णो नि
 आव अस्य वरुण श्राद्ध कर्मणो असु
 यजमान श्री फल गृहीया अस्य यागस्य
 निष्पद्यै न वंतो न्ययि लाभया सुप्रसा

जापके

३

3

ऊं ह वा अंगुली पुर्या न वि ले । ने ख ला
 वि ले । प्रथम म सुख ला अंगुली ६ बीं जी अंगु
 ली ३ बीं जी अंगुली ३ ऊं ह वा । अथ वा कं
 डिल । श्री ग लेश । ग र शंति प्र व द्या मि स
 र्व वि द्य प्र ना श नी । त न्न आ वा र्य प्र वृ णु या
 त् । व उ न्ति र्वा न्तैः स द् । प्रथम न ज स
 न् । ओ ट लो कं स र्व ह्नि ए दे शे ऊं ह वा । ऊं ह
 वा । ओ क्त्वे ओ र ट लार अंगु १२ उ वो द्
 ट पि ट म दा य न स मा न मे वा हो न ऊं ह वा इ त र स्य दि शी
 इ शान् पा ड ट पि ट उ व स्या । त न्ना पि द ह्नि शे प
 ने ग र शंति स्था प न् । अथ स र्व वा क्त्वा न्ति स्था नै

यवो
सुखं सुखं

चतुरस्र
 अंगुली
 उकाया गो
 शांतिद्वयोः
 पिट द्वय
 समचतुरस्र
 उकायोपि
 न शशनी

ॐ अथ वी उत्तरेदिशे उत्तरो ^{पुं पुं पुं ३४} १२ उत्तरो
 दूरवो ॥ अं ३० विस्तार दूरवो ॥ नाद्रा ० एणि परे
 दूरवो ॥ नद्रासनना डेट लायि वी अं ३० राजी
 नेग्रदपीठनो करवो ॥ अथ वा स्तं डिलहस्त
 भात्र दूरवो ॥ ग्रह वस्त्र धोती वं १ ग्रह पीठे ॥ प्र
 डा वी रुद्र वस्त्र शस्त्र कीये ॥ नद्रासनना डेट
 जानेयारे देशे वस्त्र शस्त्र कीये ॥ अथ ~~स्थ~~ स्था
 नात् ॥ गज स्था नात् ॥ वस्त्र वा सं ॥ भाद्र दत्त ॥
 ॥ अथ वा वस्त्रां गं ॥ गुग्गुलु ॥ लं ॥ भस्त्रु निक्षेपत्

वालो नाग के अ

मलिकां ४ गोस वंदन प्रीयंगु वंदन सुगंधी सुगंधी
पाली नरी मध्ये कुसुमाक्षरीये। मुद्रापन ४
श्रीपूज ४ जमलीयां ४ उटला सद्य जाधे ली
ये। सायिया पुरिये। सायिया ना वृणश्चेत
वो जा। राता वो जा। काला मुग। नीला मुग।
चरगानी दाल्य। प्र० श्वेता वो जानो पछे साथी०
थो पछे। रातो। प० कालो। प० नीलो। प० पीलो।
नद्रासन उपर धोती चूं। पाथरीये। गोरी
या मदन दत्त चर्त पाथ०। शिवन पाटलो भां उये।

गणेशः प्रविकानी मन्त्रे देवनी । तने अग्न्य
 तारण किजे । मंत्रः । सन्निवाजे । पश्चात् द
 शविधस्तान कया वीये । स्यो दृष्टि वि० ४१ मन्त्रः
 रक्तोदरं नीलस्म । गंधदारे ति गोमयी । आ
 प्याय स्य० । पयः । दधि । क्रास्त्रो । दधि । दूतवती
 दूतः । व्याः । पूजिनी । फलः । व्या । उषधी । उषः ।
 देवस्य वा । उशी । पावकान । उदकः । एवं०
 प्रतिष्ठा । तदस्तु मि० ४१ । पंचमृतस्तपनं । उदकाज
 उदकाज उपरकभाजो । पाथरीये । गणेशः प्र

अष्टदल
 वाजे

विकानीमूर्तभांयी जघुल्लज्जविजे। आ
 चमनं। प्राणायासः। स्वस्य यनंरूपं ऊर्षी
 डी। तेनोदवेन सर्वस्य प्रोद्वले॥ हविर्ग
 दले। उमिताय सुमिताय रासाय कटं
 टाय कृष्णं। जयराजं। जयजुं। पृष्ठं
 मि। मृष्टी३ बोधीं। जयजुं। मृष्टीं।
 चरुदहिणनीपासे च जवीये। पश्चात्
 नग्वग्दचरुनिर्पणं। आदिशाय सोभा
 यतोभाय बुधाय वृद्धस्य तेषु कायरीनी

अथ यथाह वेवेत्तु च्यो जु पंगु ह्रीं मि जु
 ना जु चा प्रो उ त्तर देव पाशे वज्र वी ए
 गणेश प्रदिकारुपापने। लघु स्रज्जाग्र
 ह स्थापने प्रतिष्ठा। लघु स्रज्जाग्र जिं डे आग
 य। म्स्ताति धारणं। पा प्र चो प्रथम
 चरु गणेश नो उत्तार वो। पछे न व न द य
 रु उत्तार वो। चक्षुषी पयं ते। यजु भान् न
 श सने आग य। प्रदत्त वस्त्र परिधानं। न
 श सन उपर दक्षिण पाग भक्ष्मी ते वे सवी वो।

रुद्र प्रसा
 र्काप ४

रुद्र वल्लभ
 रुद्र जय

6

५

द्वैतनय
जमानय
३

पुण्यादं नृचस्त्यननलो। स्मरशीत्युपलद
 वृत्तपूजकएकत्रकीजे। आचार्यपौंखेवार
 स्त्री४पौंखेस्तकडाप्रेसरा। वृक्षूरी। गो
 रुचंदनाइतियहृकदर्मा। मृखेलेपन
 कीजे। ब्राह्मणदस्तेअहृतआपीये। पुण्या
 दंदीर्घ। यजमानमस्तवे। दीर्घभाहुअस्तु
 यजमानदस्तेअहृतआपीये। तणावीये।
 अतशसनोपविष्टस्यममआगाम्यपस्ति
 विष्टवस्तिवदंबवप्रधंसनार्थंवादस्य

पादयो
जोचो
जानुसि
तयो
कुर्यो
स्थधयो
प्राप्ताते
चउसत
२

येकससी आमेये सौवर्णे ऊं ज ले आगेये
 सौवर्णी नृद्रिको राजती च नृवेद भर्तये
 स्वस्ति वाच काय उ न्य भद सं प्रद दे। न ग व
 न श्री महा गण पतिः प्रीयंतां। एवं य जुः एवं
 सा मा। एवं यं त वेद। उ न रा स नो प वि ष्ठ स्य
 म म च त स्वे श्रो वं रा धा त्रीः भां जि ष्ठ व स्त्र सु
 ग ट भा ता स दि ताः सौ ता ग्यो प स्क्र र स दि
 ताः गंध उ ष्मा ध र्वि ताः शा श्रो क्तः ह्यर्थे च
 तं स न्य सौ दी स नी त्यः अ दं दा स्ये। न ग
 व न्यै प्री ति का ये प्री ये सां क म शो क्त प नं। त

७

स्थितिलक्षणां सस्मरे ॥ धर्मलोचनश्री ॥
 गुरुत्वे प्रतिषेधः संतः सदस्याहं रातथा
 रमृषिनिःपावने ह्युतं तेन चाभतिषिं चा
 मिधावभानीः पुतं ह्युते दक्षिणवृत्तं गंतं
 स एष राजानं गंतं स्तयो ह्युत्तं सतिः न गतिं
 दध्वाद्युश्च न गंतं सत्तं ह्युत्तं विदुः ॥ २ ॥
 धर्मलोचनः ॥ यत्ते वैशेष्यं दौ न गंतं सीमं ते य
 च सत्तं ह्युत्तं ॥ ला ला टे कूर्मयो रत्तं ॥ २ ॥
 दध्वाद्युश्च न गंतं सत्तं ह्युत्तं ॥ सत्तं ह्युत्तं ॥ ३ ॥

४
 उत्तरनोदलशा॥४॥तनोयावृत्तंकलशंमुत्त
 रंनिषंययेत्।पाकुंआवेकलशलरदद्विणे
 उत्तरानिमुरवेउत्तोरउंसम्भूतंसल॥
 उंसप्तप्यगंधमाल्याद्यैर्वाप्लणांस्वस्तिवा
 चयेत्।धर्मकर्माणिमोगल्येसंग्राभातृक्त
 तदर्शने॥उण्यादवायनंदेवैप्राप्लणस्य
 विधीयते।एतदेवनिरोकारंकुर्यात्तद्द
 त्रियवैश्ययोः॥अथकश्यपः॥प्रवर्तित
 तजानुमंडसंवसलसुकलमदशमंजलि

८

विष्णुस्य धारय दक्षिणेन पाणिना स्तवर्णं
 लंबितं शंभारयिवा ॥ दीर्घानां गानद्योगिरय
 श्रीलिविष्णुपदानि च । तेनायुः प्रसाभाणेन
 उर्यादं दीर्घभायुः प्रसु ॥ ३ ॥ शिवाः प्रापः सं
 तु । सौमनस्यमसु । अक्षतं रिष्टं च असु । वा
 गंधः पांत्तु । सुमंगल्यं च असु । उष्याणि पांत्तु ।
 सुश्रियमसु । अक्षतानि पांत्तु । आयुष्यमसु ।
 तं क्षतानि पांत्तु । ऐश्वर्यमसु । दक्षिणाः पांत्तु ।
 आरोग्यमसु । दीर्घभायुः शान्तिः उष्टि उष्टिः

वा

श्रीः यो विद्या विनयो वित्तं बहु पुत्रं बहु धनं
 चास्तु। यं ह्यत्रा सर्व वेद यद्गु क्रियाः करण
 वमोरंताः शुभाः शोभनाः प्रवर्तते। तमद
 मोकारमादि ह्यत्रा श्रीर्वचनं बहु ऋषिमतं
 समनुशानं नवद्विगुणशतः पुण्यं पुण्या
 दवाचयिष्ये। उवाच तां॥ इति लोदाः श्री
 सुवितापः श्रीनवोनवोः श्रीउवाच दिविः श्री
 एताः ऋचं पुण्यादेक्यात् प्रतनियमत
 पश्चात् प्रायः ऋचं दमराभदानवसिष्ठानां

सर्वेषां प्राज्ञाणां मनः समाधीयतां। सभा
 दितमनसस्माय जुमानाः॥ प्रसीदं च सवतः॥
 प्रसन्नास्मावातिरक्षु। उष्टिरक्षु। उष्टिरक्षु।
 अविष्मक्षु। ओरोयमक्षु। ओष्ठुष्यमक्षु।
 त्रिवंक्षु। वर्मसमृद्धिरक्षु। वेदसमृद्धि
 रक्षु। शास्त्रसमृद्धिरक्षु। उत्तरसंपन्नः अक्षु।
 धनधान्यसमृद्धिरक्षु। द्रष्टृसंपदः अक्षु।
 अनिष्टनिरसनमक्षु। यत्पापं तत्प्रतिहत
 मक्षु। यद्यद्यत्तत्तदक्षु। उत्तरेवमनिविष्म०

उत्तरोत्तरमदर। दूरतिष्ठद्विरसु। उत्तरोत्त
 राक्रियाः शुभाः शोभनाः संपद्यन्तां। तिथि
 कर्मसुदृढनक्षत्रसंपदसु। तिथिवर्णसु
 र्त्तनक्षत्रसंपदलताधिदेवताः प्रीयन्तां। ति
 थिवर्णसुत्तनक्षत्रे सगृहे सदैव तेः प्रीयेतां।
 दुर्गापांचालौ प्रीयेतां। प्रणिसुरोगा विश्वेदे
 वाः प्रीयेतां। इंद्रसुरोगा मरुद्गणाः प्रीयेतां।
 वसिष्ठसुरोगा रुद्रिगणाः प्रीयेतां। मादेश्व
 रसुरोगा उषा मातरः प्रीयेतां। अरुंधती उ

१०

रोगाऽऽवपेन्द्रः प्रीयंतां। विष्णुपुरोगाऽऽव
 देवाः प्रीयंतां। गरुडाऽऽवसरस्व्यै प्रीयेतां।
 ब्रह्मपुरोगाऽऽववेदाः प्रीयंतां। ब्रह्मवद्रा
 मणश्च प्रीयंतां। श्रद्धामेधे प्रीयेतां। नगव
 तीकाद्यायनी प्रीयेतां। नगवतिः कृद्वि
 री प्रीयतां। नगवती वृद्धि कुरी प्रीयतां। न
 गवती तुष्टि कुरी प्रीयतां। नगवती सुष्टि क
 री प्रीयतां। नवतौ विद्यविनायकौ प्रीयेतां। स
 र्वदेवताः प्रीयतां। सर्वाऽऽवभदेवता प्रीय

॥ दत्ताश्ववैश्वानरः ॥ दत्ताश्वपरिपंथिनः ॥ द
 ताश्वविघ्नकर्तारः ॥ दत्ताश्वविघ्नवृत्तः ॥ द
 त्तवः परान्नवंयां ॥ शोभ्यं ॥ उद्योराणि ॥
 शोभ्यं ॥ उपापाति ॥ शोभ्यं ॥ दितयः ॥ शुक्ता
 निवर्द्धतां ॥ शिवाः ॥ आपः ॥ संतु ॥ शिवाः ॥ रुत
 यः ॥ संतु ॥ शिवाः ॥ अग्नयः ॥ संतु ॥ शिवाः ॥ आ
 दितयः ॥ संतु ॥ शिवाः ॥ वनस्य तयः ॥ संतु ॥ शि
 वाः ॥ प्रतिथयः ॥ संतु ॥ अहोरात्रेशिवेश्यातां ॥
 निर्वृत्तिर्मानसः ॥ श्री ॥ शुक्रां माह्वु

११

अहं हसति शुक्र शने श्वर गदु केंडु सोमस
 दिताः प्रादि च पु रोगा सर्वे गिराः प्रीयंतां । न
 गवान स्वामी नाशयणः प्रीयंतां । न गवान्
 स्वामी पर्जन्यः प्रीयंतां । न गवान् स्वामी म
 रीसेन प्रीयंतां । उरोनुवाक्यं यत्पुण्य
 तदस्तु । यज्यं माया यत्पुण्यं तदस्तु । वष
 ढ्वापिण्यत्पुण्यं तदस्तु । प्रातस्तथेदियेय
 पुण्यं तदस्तु । एतत्कल्याणं स्तुतं । अथा
 देवासेवावशिष्ये । वोच्यंतां । ब्राह्मणं पुण्य

मदर्थं च सृष्ट्या दत्तकारकं। वेदहृदोद्भूतं
 वनित्यंतत्पुण्यादं ब्रवंतु नः। ब्राह्मणाः भ
 मस्तपरिवारस्य गृहे पुण्यादं नवं तोक्त्वं
 त्रुः॥ पुण्यादं। ३ उद्गाते वः॥ १॥ पुनंतु मा
 दे० कां॥ पुनानः सोमा० सा॥ पुनंतु भादे
 ०॥ १॥ दृष्टिव्यासुधृतायां पुन्यतकल्याणं पु
 नंतु तं॥ १॥ विनिः सिद्धिर्गंधर्वैस्तत्कल्या
 णं नवंतु नः। ब्राह्मणाः भमस्तपरिवारस्य
 गृहे कल्याणं नवं तोक्त्वं त्रुः॥ ३॥ कल्याणं

१२

प्रपाः सोमः ॥ यथे मां वाचं ॥ को ॥ काश्या
 ना ॥ भा ॥ विश्वजित् कल्या ॥ ॥ सागरत्रया
 रुद्रिर्महा लक्ष्म्यादिनिःस्तता ॥ संहरण्या
 सुप्रजावाहुता रुद्रिर्ब्रवंतु नः ॥ व्यापरा
 नमसपरिवारस्य गृहे रुद्रिर्नवंतो ब्रू
 वं ॥ ३ ॥ रुद्र्यातां ॥ रुद्र्यामस्तोमं ॥ ॥ रुद्रि
 रस्य रुद्रिर्गो ॥ ३ ॥ अतो वा ॥ भा ॥ ॥ रुद्र
 गंतो यो ॥ ॥ स्वस्तिया विना भाहा लु
 प्य कल्याणं रुद्रिदा विना वैये प्रियानि

१३
 १
 धनं स्वस्ति न वं तु नः । ब्रह्मिणः मनसोपविवा
 रस्य गृहे स्वस्ति न वं तो ब्रूवंतां । स्वस्ति ३ स्व
 स्ति रिद्धिः ॥ १ ॥ स्वस्ति नः वंद्यो वं ॥ त्रा तार मिं
 दः सा ॥ स्वस्ति मा त्र उतः ॥ ततः भव उस्त
 नो राद्यु र्यतु ध्रुव लो व रायो स्तथा । प्राद्यु षा ते
 न सं तु क्ता जं वि म शर दां श तं ॥ ब्रूवं तु न वं तः
 द्यु च्छा ॥ शं तं जी व री व यो गो यो वि वा दे यो श्री
 रा मे नृ पा न्न जे । धन दस्य ग्र हं या श्री रस्मा कं सा
 सु स भ्र नि । प्राद्युः श्री प्रिये जा तं तं तु ए या हं स
 नृ दि र सु । न ग वान् प्र जा प ति प्री यं तां त भा भ्र सु ।

पूर्वपुलशभादयः सप्तसौ ६० नगरी पः यत्रैकेशो ३ सहस्राह
धामदस्तेन उशनादयः सा पतैः २

प्रजपिते रुषी प्राहुषमते स्वस्तये वायुमुप
रुषी च्या रेवू लो एणी परे अन्तिमे वृदीजा ॥ १
स्तान वूरावीये ॥ उं वरौ नो शरुः प्रो ल्य इने
होम विजे ॥ यजमान नेमस्ते शरु शवति
नो होमः ॥ आचार्य दाननी शरु ल्य इने
उवे हाथे लटसाहे ॥ यजमान आग क
रे ॥ उमिताय स्वाहा ॥ उमिताय ॥ उमुमि
ताय स्वा ॥ इदं सुमिताय ॥ उशालाय स्वा ॥
इदं शालाय ॥ उकूटं कूटाय स्वा ॥ इदं कूटाय ॥

क्लृप्तां जयस्वा ॥ इदं क्लृप्तां जय ॥ उं राज
 उं त्रायस्वा ॥ इदं राज उं त्राय ॥ अस्थं वू
 मलि प्रतिष्ठा सिध्यर्थं दि न ए य द ॥ नाना
 गोत्रे न्यो ब्राह्मणे न्यो ॥ अदं संप्रदास्यो द
 क्षिणाः पांडु ॥ सौ ह सनी ॥ वधु वे ॥ स्वस्ति
 वाच वू ब्राह्मण ॥ आशीर्वा दत्तणे ॥ प्रथम
 गणे शानो च रु हो मः ॥ पश्चान् ॥ समिदा ज्य
 वं रु एणं च हो मः ॥ स्तिलय वै ॥ क्रु मातू ॥ ग्र
 ह नी समिध ॥ अनु क्रु मे हो मी यो ॥ आज्य श

१४

रुद्राश्चतुर्गृहीतव्यरुद्रोभः। जवतिलनी
 आरुद्रा १५ अवेवाग्रहनेदीजे। देवर्तोनेः।
 ४ दीजे। देवतामंत्राः। इत्यादि। अग्निं हृतं।
 अग्निदेवतामंत्रः। कद्रुशायप्रः। इत्यादि।
 अग्निदेवता। पंचकंदिवृपात्ता। लोकपाला।
 तक्षत्रा। प्रसविस्तु रुद्रोभः। पछेशदेव
 तगनारिं गंजं बीरं बीजं हरकं। उत्तरीना
 लिकेरं च दाडिना। नित्यथाक्रमं। गुगलदोभः

रुद्रमंत्रे शिरसावहोमः जातवेदसे मंत्रः उदको
 पस्परीनां तदमी होमः सक्तुमिव मंत्रः उपर्जं
 न्यायप्रगायतः ॥ १ ॥ भक्तो वीतुपाणीनिः ॥ १ ॥
 अश्विनाय ज्वरी ॥ १ ॥ विश्वे देवाः स आगतः ॥ १ ॥
 सवितापः ॥ १ ॥ भाद्रव्या इति निर्देवता होमः
 गणेश अश्विकानी हजा ॥ आचमनं ॥ प्राणा
 अथेयादिप्रयोगः ॥ विनायक शांति परि
 हारार्थं ॥ १ ॥ शोपचारैः ॥ हज्जन भद्रं वृष्ये
 करपत्तु जानुकटिष्ठुना नौ हत्तु कंठवाहुके

१५

वामे द्वौ चक्षुः शिरसि वामे दोन्मा स उच्यते ।
 उत त्पु रुषाय विन देव क्रतुं जय धीमहि
 स नो दंती प्रचोदयात् । सुनगायै विन देव काम
 मात्य न्यै धिमही । त नो गौरी प्रचोदयात् । यथा दे
 वि तथा देवो । स्तप जं २ नैवेद्य ठो ईये । गणेशने १
 प्रविकाने १ वाच रने २ स्तप जं ३ हरीये । मध्ये ५
 न पाथरीये । कृता कृता तं दुलक्ष प्ररु उदना क
 संतु ता दुनवा जुषी च जी । पुज मां सा । मष्टुष्य
 सुगंधा सुरु त्रौ जी पैठी भा धी गुल महुजा उडी ३

ॐ श्रीगणेशाय नमः । एवं स्तुतं पञ्चमरीये । स्तुतये नैवेद्यं ठेदये ।
 ॐ अत्रासां नैवेद्यं वैराग्यं स्तुतं कृत्वा कृत्वा ।
 पञ्चमरीये तत्पुरुषाय । तत्पुरुषाय । वक्र
 ॐ गाय तेषां ह्युत्तमं श्रुतं भक्तये अत्र
 ॐ आगतं मन्त्राय । श्रीफलं अर्घ्यं । ॐ तत्पुरु
 षाय । दन्तिने अथ मन्त्रः । प्रदक्षिणां स्तुतये
 दि । उपस्थानं सुखांजलिः । तत्पुरुषाय वि । १६
 दन्तिने इदं सुखांजलिः । सुखां हृदीर्घमा ।
 अस्य गणेशाय नमः । तत्पुरुषाय । यथास्तु

मानानिहति नो जगत् यथा संख्या कानि प्रहंत
 पयिष्ये जगं वानं प्रसु प्रस्यगणेश क
 हिरण्यदो नाना गोत्रे ददो दक्षिणाः पांडु न
 त्पुरुषाय सुनिः प्रस्यगणेश क जनकर्म
 पुनः प्रायमर्त प्राणा अमिवायैः प्रोडशो व
 जनमर्ह कुरिष्ये नैवेद्य श्रुप सु नगायै वि
 सदे वे कुरुं डाय धी वैशवंश्रुपं सुं लता लता
 धपारसहितं सु नगायै का भाव्यं नैवेद्यं व
 स्वादा स्तपेदेदि स्त नगायै च ^{नमस्कृत} त्र व्याजसिः

१७
 पुण्याहं दीर्घमायुः अस्य यथा दास्यमानं नित्यं
 द्वि० नो जनानि यथा संख्या कानू अरुन पयिष्ये
 नगवती श्रीमि० तां॥ अस्य अंबिकाष्ट० हिरण्य
 द० नानागो० ददे॥ नगवस्त्रं॥ तां॥ दक्षिणाः पांडु
 स्तुतिः॥ अस्य अंबिकाष्टजनक० सर्वपरिभूत
 मस्तु॥ नवग्रहस्तुत॥ आचमनं॥ प्राणा० अद्य
 यादिप्रयोगः॥ आदिशदिनवग्रहाणां स्थापित
 देवतानां प्रीत्यर्थं स्तुतनमहं करिष्ये॥ अत्रः च
 दनां गंधपुष्पः॥ धूपः दीपः॥ आदिशद्वाग्रहाभ्य

१७

वैष्णवे प्रपिठिताः। तैग्लुं तु मया दत्तं। इदमर्थेन
 नोच्छ्रुते।॥ अत्रासादनं नैवेद्यनवग्रहसहि
 तेन्यः स्थापितदेवनासः। न्यः यथाये यथा
 ये विज्ञागं वस्वाहा। अस्य नवग्रहस्य नव
 मणो। अस्योपश्चात्। वद्विहृत्। आदिष्टे
 कपिंगलो नाम पिंगलः सोमः सुच्यते। नमि
 केतुस्तथा नमिजठराग्निबुधस्य च। गुरु
 श्वैव सरवी नाम शुक्रे नवलिहटकशिनैश्च
 रोमहातेजराहावेतुदुनाशिनः।॥२॥ इति व

१४
 क्रिस्तजा। बलिदत्ता। त्राता वमिंद्रा इत्यादि॥
 कर्त्तुं कृतिः। सुमुद्रादूर्मिः। वर्गः। स्वाहा। स्मि
 पृत्त। होमक्षसंकर्यः। ब्राह्मणेने अह
 तः। आपीये। पुर्याहं दीर्घमाद्युः। दीर्घमाद्युः
 अस्मिन् हवन् कर्त्तुं एव्यं द्रव्यं यावत्तया
 वत्संस्था कंतेन२ मंत्रेण हुतं तया२ का
 भनया तस्ये२ देवतायै साभा देवताः प्रीय
 तां। पठे आचार्यने क्षेतीयां फालीयां आपीये।
 विनायकशान्तिवर्मसमृद्धयर्थं प्राप्तेये सौ

१८

वल्लेकुंडले-आगेथीसोवलीमृदिकांराजनी
 च-आचार्यायउच्यमहंसप्रददो नगवान
 सु।सप्तकाकुंशंडीसभाहि॥आनएनो
 संकल्पः।कभारिसकल्पः॥अस्यविनाय
 द्वाकर्मलो।अस्तु॥शंनदंरागीभक्त॥
 नग्रासनपाछलबलिर्दानविलोचनरुक्मा
 लीरमध्येथकीअर्त्तल्यइनेबलिर्दानविलो
 रंरायनभः।इत्यादि।चवरेष्टपेभुक्ता।च
 वरेगवा।आन।आन।अष्टेयादिप्रयोगः।चव

१९
 रः अधिष्ठाह देव ते न्यः सज्जनमहं करिष्ये
 इदमत्रः । वंदना उच्यते । क्षपः । दीपः । नैवेद्या
 अत्रासादनं नैवेद्यं इदं वै एवंप्रत्येकं स्तुतं
 नाहं ह्यनाद्यपारसहितं च त्रारोधिष्ठाह दे
 वता न्यो वस्वाहा ॥ पठेत्तन्नाथ ईने प्रत्येकं म
 स्तुते सुक्ता । श्लोकः ॥ उबलिगहं तु भेदेवाः आ
 दित्या वसवस्तथा । मरुतोऽथाश्विनो रुद्रा
 सुपर्णाः पन्नगाग्रहाः ॥ असुराया उक्ष्मना
 श्वपिशाचा भातरोतगाः ॥ शार्ङ्गिन्यो यक्षवै

१९

ॐ

तालाभ्योन्यः पूतनाशिवाः ॥ २ ॥ जंनकासि
ध्वगंधर्वा मालाविद्याधरो नगाः ॥ दिक्पाला
लोकपालश्च ये च विष्णुविनायकाः ॥ ३ ॥
गतांशं तिकर्तारो ब्रह्माद्याश्च महर्षयः ॥
भाविद्यो माचमेपापं मासं उ परिपंथिनः ॥
सौम्यात्तवंतु हताश्च नृपते ला सुखावहाः ॥
दिशश्च विदिशश्चैव ये चान्ये बलिकांक्षिणः ॥
प्रसन्ना परिउष्टाश्च ये च विष्णुविनायकाः ॥ ४ ॥
अस्य च वारिष्ठः कर्मणोऽस्य सु। इति संहरणी
संवत् १५५५ वषट्कारि विष्णु १५५५ प्राचीनर

गी। नांहीना निपाचा

नागरहातीयराजेश्रीनारायणपठनार्थं
 भद्रमथायां आच्यंतरनागरहातीयपंच
 श्रीश्रीरामसुतभांडलेन हस्तापरेण लि
 तं॥ श्रीरस्तु॥ श्रीः॥ सुनंनवतु॥॥
 कल्याणमस्तु॥ लीः॥ नारायणाय नमः
 -स्तु॥ कल्याणं कुर्यात्॥ ॥
 ॥ ॥ ॥ विश्वेश्वराय नमः॥ ॥

विनायकपाति
 १८०